

Geachte heer/mevrouw,

Graag wil ik reageren op uw wetsvoorstel Minimum Tarief Zelfstandigen en Zelfstandigenverklaring.

Laat ik voorop stellen dat het goed is dat u probeert iets te doen aan het probleem van schijnzelfstandigen, mensen die door hun bedrijf zijn gedwongen om als zzp-er, met minder rechten en loon, hetzelfde werk te doen als voorheen. Een minimumtarief is voor die groep alleen maar een doekje voor het bloeden. Als uw schijnzelfstandigheid wilt tegengaan, moet u zich richten op de bedrijven en instellingen die medewerkers vragen als zelfstandige voor hen te werken.

Met dit wetsvoorstel scheert u alle zzp-ers over één kam. En zoals u wellicht opvalt in de reacties op deze internetconsultatie: de groep zzp-ers is zeer uiteenlopend, van musicus tot ICT-consultant, van journalist tot kok, van schoonheidsspecialiste tot lasser of pakketbezorger. Er zijn grote verschillen in de manier waarop ze hun werk uitvoeren en factureren aan hun cliënt, de duur en frequentie van hun werkzaamheden, evenals de bedragen die ze in rekening kunnen brengen bij hun klant. Uw wetsvoorstel gaat daar volkomen aan voorbij en probeert alles dicht te regelen voor iedereen.

Dit wetsvoorstel is daardoor nodeloos gedetailleerd en bemoeizuchtig. U hoeft mij werkelijk niet voor te schrijven op welke datum ik mijn factuur verstuur, en overzichten bij te houden vanaf welke locatie ik elk van mijn werkzaamheden verricht. Bovendien gaat dit wetsvoorstel uit van wantrouwen. Alsof elke opdrachtgever malafide is en alsof elke zzp-er het brood uit de mond wil stoten van werknemers in loondienst! Met dit wetsvoorstel krijgt nu weer een bevolkingsgroep te maken met onnodige verantwoordingsadministratie, iets waartegen al vele professionals terecht protesteren.

Met uitzondering van de groep zzp-ers die als gelden als schijnzelfstandigen (zelden uit vrije keuze, vaker omdat een werkgever hen daartoe heeft gedwongen), kiezen zzp-ers bewust voor het ondernemerschap. Ze willen juist niet langer betutteld worden en kiezen ervoor om zelf verantwoordelijkheid dragen voor hun werk en inkomen. Dat een relatief groep mensen niet in staat is om geld opzij te zetten voor pensioen of arbeidsongeschiktheid wil niet zeggen dat je alle zzp-ers zou moeten verplichten om dit te regelen. Het gaat niet aan om de grote groep zzp-ers die jarenlang trouw wel voorzieningen hebben getroffen, op te zadelen met een verplicht pensioen of AOV. Opnieuw kun je je afvragen of je iets uniform moet willen regelen voor een grote diverse groep als het probleem slechts een minderheid binnen die groep betreft. Veel eerlijker is het om de zelfstandigenaftrek alleen toe te kennen aan zzp-ers die een pensioen en AOV hebben (en de aftrek dus daaraan besteden).

Het lijkt of het wetsvoorstel zzp-ers wil gelijkschakelen met werknemers in loondienst. Waar in dit hele verhaal gaat het over de risico's die een zzp-er neemt? Het ondernemersrisico van niet-declarabele uren, van een ziekte of een paar vakantiedagen? Of ingrijpender soms: het risico van het plotseling wegvallen van een grote opdracht omdat het bedrijf in kwestie gaat reorganiseren? Wij ondernemers nemen dat risico en zorgen voor ons eigen inkomen. Daarom kun je hen niet gelijkstellen met werknemers, die zijn beschermd tegen ontslag, tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Dan mijn inhoudelijke kritiek op dit wetsvoorstel:

1. De maximum duur van een jaar voor een opdracht. Dit doet geen recht aan de realiteit van veel zzp-ers. Ik werk bijvoorbeeld 2-3 dagen per jaar voor een universitaire

onderwijsinstelling en doe dit gedurende meerdere jaren. De instelling huurt mij in vanwege mijn specifieke vakkennis. Zelf heeft de instelling geen docenten in huis die dit vak kunnen geven en dat zal ook op termijn niet veranderen. Als u dit wetsvoorstel doorzet, kunnen onderwijsinstellingen straks geen docent meer vinden om specifieke vakken te geven. Mijn voorstel is: als duidelijk is dat de opdrachtgever op langere termijn niet zelf zal voorzien in deze werkzaamheden, kunnen deze door een zzp-er ook langer dan een jaar worden uitgevoerd.

2. Bepalingen ten aanzien van facturering e.d. Volgens het wetsvoorstel moeten zzp-ers uiterlijk de 15^e van de maand een factuur indienen voor de werkzaamheden uitgevoerd in de voorafgaande maand. Nog los van de schrijvende bemoeizucht om dit nota bene via een wet te willen regelen, werkt dit nodeloze administratie voor zowel zzp-er als voor de opdrachtgever in de hand. Soms vinden mijn werkzaamheden voor een klant verspreid over drie maanden plaats en is het logisch om pas na afloop van de werkzaamheden een factuur te sturen. En om te voorkomen dat ik eindeloos facturen met kleine bedragen moet sturen, is het gebruikelijk om halverwege een opdracht een factuur te sturen voor 50% van de werkzaamheden en na afloop het restant. Als dit naar alle tevredenheid van opdrachtgevers en zzp-ers gaat, waarom meent u zich dan te moeten mengen in de boekhouding van een zelfstandig ondernemer?
3. Werkzaamheden per uur beschouwen. Zoals uit de vele reacties blijkt, werkt lang niet elke zzp-er op basis van uurtje-factuur. Ik werk bijvoorbeeld per college dat ik doceer. De prijs voor één college omvat voorbereiding, actualisering kennis, materialen voor studenten, overleg met opdrachtgever, vakkennis bijhouden, vragen na afloop beantwoorden van studenten en evaluaties lezen en verwerken. Nogmaals; omdat de diversiteit in de groep zzp-ers te groot is zijn de situaties niet vergelijkbaar en kan één standaardregeling voor iedereen niet anders dan een gedrocht zijn: in de praktijk onwerkbaar. Daar is niemand mee gediend.
4. Zelfstandigenverklaring. Hoewel ik me met een uurtarief boven de 75 euro blijikbaar niet druk hoeft te maken over een zelfstandigenverklaring, vind ik het onrechtvaardig dat dit voor een grote middengroep anders geregeld is. Waarom niet terug naar de regelingen uit de VAR: minimaal 3 opdrachtgevers, niet meer dan 40% omzet bij één opdrachtgever. Voeg daar aan toe: en een voorziening hebben getroffen voor pensioenopbouw en AOV. Meer is niet nodig.

Ik hoop dat u op basis van alle feedback niet dit wetsvoorstel gaat amenderen, maar dat een heroverweging plaats vindt of de remedie van een standaardregeling voor een zeer diverse groep zzp-ers niet erger is dan de kwaal, of het probleem van schijnzelfstandigheid dat het probeert op te lossen.

Lenette Schuijt
Organisatieadviseur, docent, coach, schrijfster.